

सहायक अनुदानाच्या जलद संवितरण व
संनियंत्रणासाठी ना.मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम
विज्ञान संस्थेमधील आहरण व संवितरण
अधिकारी यांना आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा
प्रशासक (VPDA) घोषित करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एमएलआय-०६२५/प्र.क्र.८०/कामगार-६

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक: ०२ जानेवारी, २०२५

- वाचा :** १. वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२३/ प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा, प्रशा-५,
दि.१४.०२.२०२४
२. वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२३/प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा प्रशा-५, दि.
१२.०३.२०२५
३. ना.मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्थेचे पत्र क्र. मश्रविसं/४४५ , दि.१४.०५.२०२५

प्रस्तावना :

उपरोक्त अ.क्र. १ येथील वित्त विभागाच्या शासन निर्णयान्वये सहायक अनुदानाच्या जलद संवितरण व नियंत्रणासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकारी यांच्याकरीता आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा (Virtual Personal Deposit Account) ही व्यवस्था व कार्यपद्धती लागू करण्याबाबत आदेश निर्गमित केले आहेत. सदर शासन निर्णयातील परि. ११.१ अनुसार म.को.नि. नमुना क्रमांक ४४ देयकांद्वारे राज्याच्या एकत्रित निधीतून २७-लहान बांधकामे, ३१-सहायक अनुदान (वेतनस्तर), ३३-अर्थसहाय्य, ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरीता अनुदान, ५०- इतर खर्च, ५३-मोठी बांधकामे आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष (Object Head) अंतर्गत राज्याच्या एकत्रित निधीतून आहरीत केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी क्षेत्रिय आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकाऱ्यांना वित्त विभागाच्या सहमतीने आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक (Virtual Personal Deposit Account) म्हणून घोषित करण्यासाठी संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग सक्षम असतील.

तसेच अ.क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेतर) आणि ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरीता अनुदान या व्यतिरिक्त इतर उद्दीष्टशीर्ष जसे की, २७-लहान बांधकामे, ३३-अर्थसहाय्य, ५०- इतर खर्च, ५३-मोठी बांधकामे अंतर्गत देयके संबंधित म.को.नि. नियम ३१, ३१B

आणि ४५B या नमुन्यांमध्ये सादर करण्याबाबत निर्देश देण्यात आलेले आहेत. तसेच आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा व्यवस्था व कार्यपद्धतीमध्ये ५२-यंत्रसामग्री या उद्दीष्टशीर्षाचा समावेश करण्यास आणि ५२-यंत्रसामग्री या उद्दीष्टशीर्षातर्गत देयके म.को.नि. नियम २९ अनुसार सादर करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

उपरोक्त अ.क्र. ३ येथील पत्रान्वये ना. मे. लोखंडे श्रम विज्ञान संस्थेच्या मुंबई आणि नागपूर येथील कार्यालयातील संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांना “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक” म्हणून घोषित करण्याची विनंती केलेली आहे. त्यानुषंगाने संस्थेच्या संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांना “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक” म्हणून घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभागाच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या ना. मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्थेच्या कार्यालयांतील खाली तक्त्यामध्ये नमूद आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना म.को.नि. क्रमांक २९, ३१B, ४४, आणि ४५B या नमुन्यांमध्ये प्राप्त देयकांनुसार राज्याच्या एकत्रित निधीतून संबंधित २७-लहान बांधकामे, ३१-सहायक अनुदान (वेतनेतर), ३३-अर्थसहाय्य, ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरीता अनुदान, ५०-इतर खर्च, ५२-यंत्रसामग्री व साहित्य, ५३-मोठी बांधकामे आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष (Object Head) अंतर्गत आहरीत केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी वरिष्ठ लेखा अधिकारी, भारतीय लेखापरीक्षा व लेखा विभाग यांनी दिलेल्या मान्यतेनुसार आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	कार्यालय	आहरण व संवितरण अधिकारी	आहरण व संवितरण क्रमांक
१	ना. मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई	प्रबंधक, ना. मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई	७१०१००४८२७
२	ना. मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, नागपूर	उप संचालक, ना. मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई	४६०१००४८२६

२. वरिष्ठ लेखा अधिकारी, भारतीय लेखापरीक्षा व लेखा विभाग यांनी दिलेल्या मान्यतेनुसार खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून सदर मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

The Virtual Personal Deposit Account shall be opened under MH 8443 Civil Deposits 106 Personal Deposit (00) (02) Virtual Personal Deposit Account.

The following conditions shall be applicable to the Virtual Personal Deposit Account.

1. The said VPDA shall be subject to Audit.

2. The Administrator shall ensure that all rules, regulations, terms and conditions of the relevant GR have been followed in respect of the said VPDA.
3. No amount shall be transferred to the VPDA to avoid lapse of funds.
4. VPDA is applicable only for State Schemes and not for Central sector and centrally sponsored schemes.
5. The receipt to the said VPDA through Nil Bill procedure shall be only for the bills drawn under :
 - **MTR-31B** for the object heads 27-Minor Works and 53-Major Works;
 - **MTR-45B** for the object heads of expenditure 33-subsides and 50-other charges;
 - **MTR-44** for the object heads of expenditure 31- Grants-in-Aid (Non Salary) and 35-Grants in Aid for creating of Capital Assets.
 - **MTR-29** for the object head of expenditure 52-Machinery and Equipment shall be applicable from **1 April, 2025**.
6. The Administrator shall timely submit the Utilisation Certificate in the prescribed format after incurring expenditure from the VPDA to the offices viz. O/o PAG (A&E)-I Mumbai, O/o PAG (A&E) -II, Nagpur or O/o PAO, Mumbai as per the respective Jurisdiction for the Bills drawn under **MTR-44** for object heads of expenditure 31-Grants-in-Aid (Non Salary), 35-Grants-in-Aid for creation of Capital Assets.

For bills drawn under **MTR-31B, MTR-45B, MTR-29** the Utilisation Certificate shall be submitted to the concerned administrative departments.
7. The Expenditure from the VPDA shall be as per the Sanction order of the respective Grant.
8. The unspent balances under the VPDA shall be credited back to the Consolidated Fund after completion of one year (365 days) from the date of drawal of the funds/date of credit of amount to the VPDA or the timeline mentioned in the sanction order **whichever is earlier**.
9. The monthly Plus Minus Memo shall be forwarded to this office by the reSpective treasury officer.
10. The balances under the VPDA shall be reconciled monthly by the Administrator with the District Treasury Officer.

11. The balances shall be reconciled with the AG office by the Treasury Officer who shall submit the Balance Certificate to A.G. office for confirmation of their balances in the books of A.G. at the end of the Financial Year.
12. All the conditions/ instructions in the Finances Department G.R. No.संकीर्ण/ २०२३ /प्र.क्र. ११०/२०२३/कोषा प्रशा-५, दिनांक १४.०२.२०२४ and GR No.संकीर्ण/२०२३ प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा प्रशा-५, दिनांक २१.०३.२०२५ shall be followed.
13. All rules of the Maharashtra Treasury Rules, 1968 shall be applicable to the VPDA.

३. अ.क्र. १ येथील वित्त विभागाच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनांनुसार आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक यांच्यावर सोपविण्यात आलेल्या जबाबदाऱ्या विचारात घेऊन उपरोक्त तक्त्यामध्ये नमूद आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी पुढील आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

४. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३३०/२०२५/व्यय-१६, दि. २०.०६.२०२५ आणि क्र. २३७/२०२५/कोषा प्रशा-५, दि.०४.०७.२०२५ तसेच मा. महालेखापाल कार्यालय अनौपचारिक संदर्भ क्र. TM/Ch.२/UOR no. २७२/उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग/२०२५-२६/१८३२, दि.१९.१२.२०२५ अनुसार दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२६०१०२१६११२३२६१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मं. वि.जाधव)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
३. संचालक, ना. मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, दादाभाई चमारवाला मार्ग, परेल, मुंबई ४०० ०१२.
४. सह सचिव (कोषा प्रशा-५)/ व्यय-१६, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
६. जिल्हा कोषागार अधिकारी नागपूर
७. संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी
८. निवडनस्ती (उद्योग-३)